

Уметничка галерија „Моша Пијаге“ — Бишкола

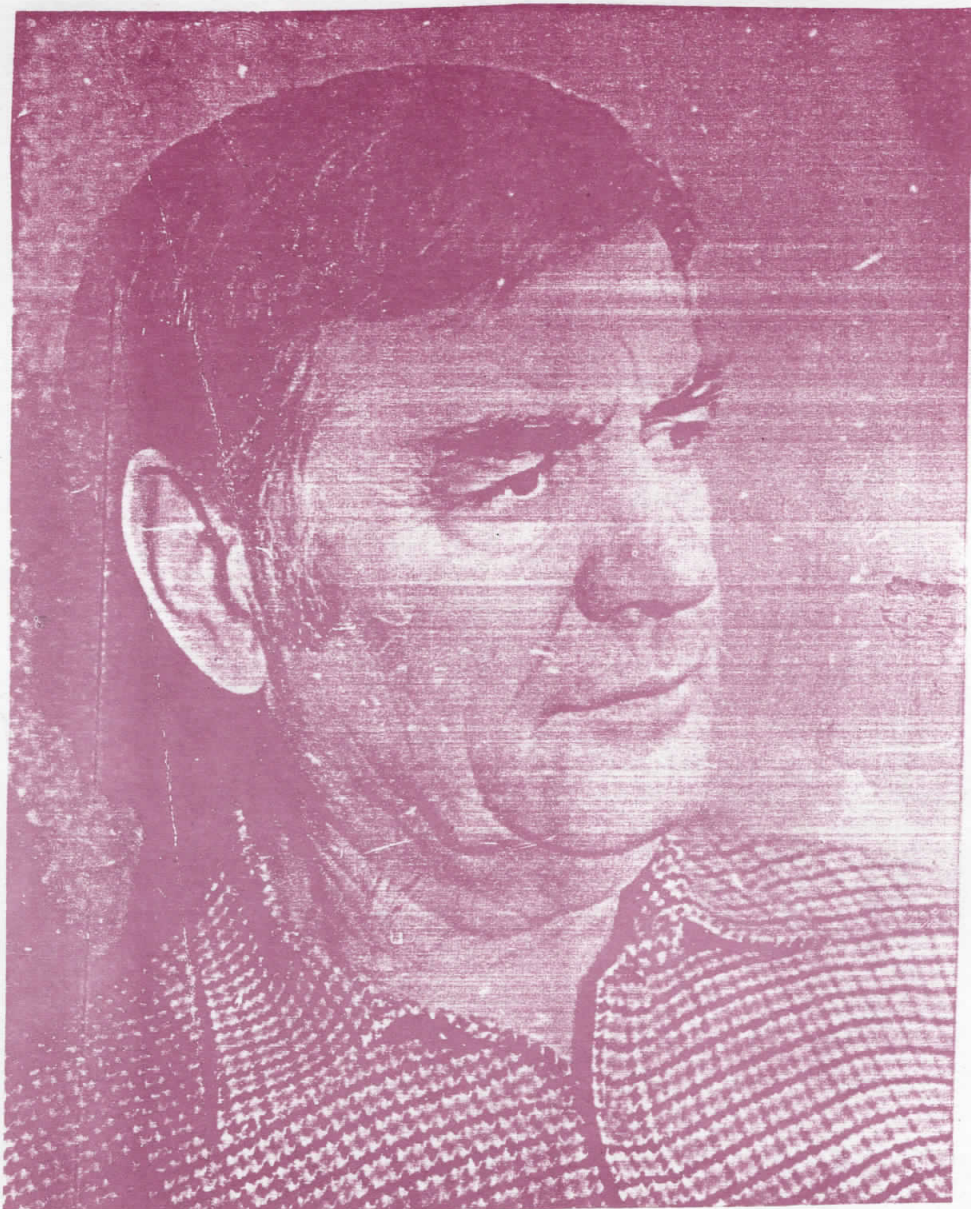
И МЕТОДИЈА

**В
А
Н
О
В
С
К
И**

МЕНДЕ

10. 24. — V. 1989 iog.

ИВАНОВСКИ МЕТОДИЈА - МЕНДЕ

Роден 1929 год. во Битола. Сликаство завршил во средна Художествена школа и Педагошката Академиа во Скопје. Студиски боравак во Италија 1954 год. Париз 1957 год. Прага и Братислава 1970 год. САД — Њујорк 1982 год. Член на ДЛУМ од 1952 год. Член на групата ВДИСТ од 1955 год. Член на The American artist professional legue inc.

Сценограф на Телевизија Скопје.

АДРЕСА:

Бул. Партизански одреди 97/27 — Скопје тел. 091 250-542

МЕТОДИЈА ИВАНОВСКИ МЕНДЕ (1929), прв пат се претставува со самостојна изложба на цртежи во комбинирана техника, иако паралелно со сликарството отсекогаш го негувал цртежот. Приоѓајќи со истата сериозност и градејќи ги со истиот ликовен ракопис како и сликите, Ивановски-Менде и во овие цртежи со чисти сликарски сретства, а некаде и со извесни експерименти ја „имитира“ материјалната несликарска структура, препознатлив и карактеристичен архитектонски мотив во неговите слики, како и специфичниот сликарски третман на категоријата Време-литерарен слој во неговото творештво.

Иако сликарскиот процес е сосема рационален, тематската инспирација никогаш не е директно перцепирана, односно работена по „модел“. Приказната е создавана во внатрешната мисловна конструкција од средиштето на сеќавањата. Тие во делата се шират без конкретен почеток и крај, без композициско средиште, од што произлегува екстезивниот композициски модел: мноштво засебни слики, мотиви, претстави во една интегрална слика.

Тој „литерарен“ метод, чие раскажувачко нижење сликарски е искажано низ сплотени минијатурни етиди е погоден и соодветствува на иконографијата на авторите сеќавања кои комуницираат со конкретна „локација“ и различни цивилизациски нивоа. Тоа се сеќавањето за „слоевите“ од Хераклеа, (арки, портали, славолуци, секвенци од мозаици и скулптури, фасадни орнаменти и слично), македонскиот живопис и црквите, старата архитектура и времето во неа како „сенка“ во длабоките или прекриените „брчки“ на сидот. Бондрук-конструкцијата на старата македонска архитектура, (дрвена рамка со дијагонални зајакнувања помеѓу кои стојат плитари прекриени со „малтер“ зајакнат со слама), наоѓа свое место во геометриско-конструктивната основа на композицијата и има свое опредиште за просторот во делата, чија основна димензионалност сугестивно варира со третата димензија врз Времето во сидот. Линеарните структури на испуканите сидови во ситен и искршен ритам се највидливите лузни на минливоста, и говор кој предочува на уметничкиот однос кон меморијата за емоциите и психолошките доживувања на своето детство, пред чии очи се случуваат Велиденските молераи, радоста од мирисот на бојата и обновената белина, која прекривајќи ја „браздата“ на времето не ја елиминирала и нејзината сенка. Тоа е творечката потрага на Методија Ивановски Менде, чиј центар е сместен во неговата Битола, неговата непосредна слика на живеењето, сидовите на неговото детство кои подоцна пронашле свои конкретни локалитети кои во сликите и цртежите на Ивановски-Менде знаат да се сместат со „оригинални“ фрагменти.

Методија Ивановски-Менде во основа е колорист со одмерен и рационален набој, со афинитет за топлата тонска скала и симболиката на белото. „Топлината и втиснатата историја во белата и портокаловата боја“ ја сочинуваат неговата колористичка подлога: белата како фундамент на постоењето-светлост, чистота, егзистенцијален и творечки предизвик, а портокаловата која е најприсутна во спектарот на топли бои од окер до темнокафеава ја покажуваат психолошката особеност на авторот и предочуваат на ликовноста на неговата инспирација како природна состојба, од која е излезена и лимон-жолтата која времиња наназад ги разубавува фасадите на битолската барокна архитектура.

Сите овие особености во цртежите добиваат поголема вознемиреност наметната од линеарната густина која за разлика од сликите е далеку понезаинтересирана за освојување на конкретност. Заедно со споменатата топла скала на бои и лирските звуци на зеленкасто-синото, линеарната „арабеска“ на забот од времето врз архитектурата ја покажува вознемиреноста на уметниковата душа која животот и човекот „ги гледа во браздите на сидовите“, во слоевите на времето врз нив, во слоевите на малтерот и бојата, во нивната смена како смена на човекот. Тие егзистенцијално-физичка трага раѓа и потенцира една метафора за човекот и животот, распнати меѓу физичките и душевните „дукнатини“, што претставува средиште на уметниковата мисла, со која Методија Ивановски Менде сосема лично и оригинално се вклучи во вредностите на современата македонска ликовна уметност.

Љубен Пауноски

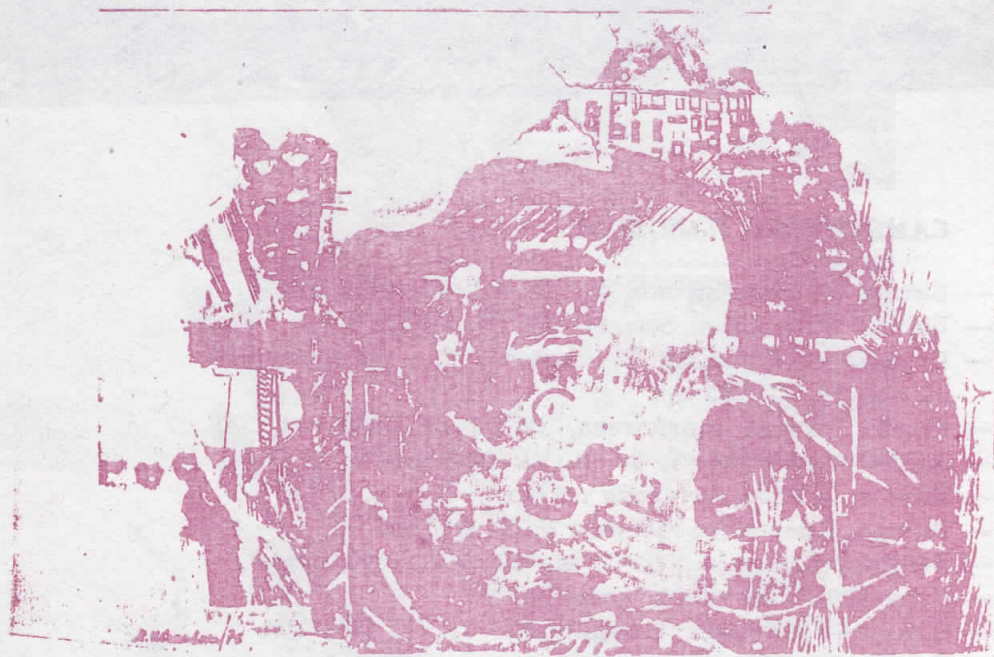

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ:

- 1952 — Битола Младински дом 21. IX—1. 10. 1952 год.
1954 — Битола Младински дом 14—24 III. 1954 год.
1955 — Прилеп (со Борислав Траиковски) Дом на културата
24. V—10. VI 1955 год.
1955 — Ресен, Градска библиотека, 10—17. X. 1955 год.
1956 — Загреб, салон Ликум 3—15. VI. 1956 год.
1957 — Битола, фоае на Битолски театар
1958 — Битола, Уметничка галерија 25. X. 1958 год.
1958 — Белград, Галерија УЛУС, 21—29. XII. 1958 год.
1960 — Струмица, Уметничка галерија.
1962 — Битола, Уметничка галерија 22—31. V. 1962 год.
1967 — Скопје, Изложбен салон центар за култура
11—20. II. 1967 год.
1972 — Скопје, Изложбен салон центар за култура 13—24. XI. 1972 г.
1982 — Њујорк, Галерија на Југословенскиот центар
16. II. — 12. III. 1982 год.
1982 — Скопје, Уметничка галерија 27. V. — 17. VI. 1982 год.
1982 — Битола, Уметничка галерија 22. VI. — 11. VII. 1982 год.

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ:

- 1950 — Битола, Изложба на младите художници од Битола
од 1952 до 1989 г. Учествува на сите изложби на ДЛУМ во Скопје,
Белград, Загреб, Љубљана, Копар, Пиран, Сара-
ево, Марибор, Крушево, Прилеп, Штип, Куманово,
Гостивар и др.
- 1953 — Прилеп — Битола, Изложба на битолските и прилепските
художници
- 1955 — Прилеп — Битола, заедничка изложба со
Борислав Траиковски
- 1956 — Белград, Развој на македонските народи и нивната борба,
нов изложбен павилјон
- 1956 — Скопје, Мавровска изложба, по повод паднатите жртви во
Маврово

- 1957 — Скопје I графичка изложба на ДЛУМ
- 1957 — Белград, изложба на современа македонска графика
Графички колектив
- 1959 — Скопје, 15 години ликовно творештво во СР Македонија
Уметнички павиљон
- 1962 — Битола, современа македонска уметност
- 1965 — Струмица, изложба на струмичката ликовна колонија
- 1966 — Битола, гратска изложба на битолските уметници,
уметничка галерија
- 1966 — Штип, изложба на битолските сликари
- 1968 — Скопје, Ликовна — поетска вечер, центар за култура
- 1969 — Ферара — Италија, изложба на македонските уметници
- 1969 — Скопје, цртежи гважеви, акварели
музеј на современа уметност
- 1969 — Ријека, Југословенска изложба на цртежи, модерна галерија
- 1969 — Скопје, стихови, боја, тонови, салон на центарот за култура
- 1969 — Скопје, 25 години АСНОМ, уметничка галерија
- 1970 — Скопје, моето сакано дело, уметничка галерија
- 1970 — Париз — Франција, салон „ДЕ 70“
- 1970 — Елинал — Франција, четири битолски уметници
Уметничка галерија
- 1971 — Белград — Загреб, III изложба НОБ во делата на ликовните
уметници на Југославија. Галерија ЈНА модерна галерија
ЈАЗУ
- 1971 — Охрид, шест години на струмичка колонија
- 1973 — Прилеп, ликовна изложба на тема тутун дом ЈНА
- 1973 — Варшава, (Полска) изложба на Струмичка ликовна колонија
- 1973 — Скопје, Унеско — СУЛУЈ 25 години на меѓународната
недела на уметноста
- 1974 — Скопје, жената како инспирација на уметникот,
изложбен салон на Домот на ЈНА
- 1975 — Титоград, современи македонски сликари
Фоаје црногорског театра
- 1976 — Загреб, современа македонска уметност, галерија ФОРУМ
- 1976 — Скопје, изложба на цртежи на ДЛУМ
- 1976 — Скопје, VII графичка изложба на ДЛУМ
- 1977 — Скопје, изложба од колекцијата на Уметничката галерија
— Битола, салон на центарот за култура
- 1977 — Пореч АНАЛЕ, меѓународна изложба на сликарство и
вајарство
- 1977—1978 — Скопје, Приштина, Титоград, Сараево, Нови Сад, Љу-
бљана, Загреб, Белград, анти фашистичката борба на
Југословените во бившите затвори и концентрационите
логори за време на II светска војна во делата на
ликовните уметници; Историски музеј на СРМ, Музеј
на современата уметност и уметничка галерија; Исто-
риски музеј Косова, уметнички павиљон; Музеј Репо-
луција БиХ, галерија Матице српске; Месна галерија;
Галерија Дома ЈНА; Народен музеј
- 1977 — Скопје, македонската применета уметност денес, музеј на
современата уметност
- 1978 — Бања Лука, современа македонска уметност
Дом на културата
- 1978 — Струмица, XV Струмичка ликовна колонија
- 1978 — Скопје — Куманово, ДЛУМ цртеж '78
- 1978 — Куманово, изложба на дела од Струмичката ликовна колонија
- 1979 — Битола, 16-та традиционална изложба на ДЛУМ
уметничка галерија
- 1979 — Битола, 4-та мајска изложба на ДЛУМ уметничка галерија

- 1979 — Скопје, Куманово, Битола, ДЛУМ цртеж '79
- 1979 — Скопје, 10-та графичка изложба на ДЛУМ
- 1979—1980 — Нашето историско минато, музеј на град Скопје
- 1979 — Суботица, Македонска современа графика
- 1980 — Порторож, Загреб, Југословенска изложба на ТВ сценограф.
- 1980 — Скопје, ликовни мотиви од колекцијата на уметничка галерија — Скопје
- 1980 — Скопје, откупени уметнички дела од Републичката СИЗ на културата, музеј на современата уметност Скопје
- 1980 — Габрово (Бугарија), изложба на делата од ликовната колонија во Боженци
- 1981 — Битола, Ретроспективна изложба од фондот на уметничката галерија „Моша Пијаде“
- 1981 — Скопје, цртеж ДЛУМ '81
- 1982 — Скопје, прва изложба на здружението на ТВ сценографите и костимографите на СФРЈ — галерија Дом на ЈНА
- 1982 — Скопје, 30 години ликовно творештво, уметничка галерија
- 1982 — Скопје, современа македонска уметност (од колекцијата на МСУ — Скопје) музеј на современа уметност
- 1982 — Битола, 30 години ликовно творештво, уметничка галерија „Моша Пијаде“
- 1984 — Скопје, Македонско минијатурно сликарство, центар за култура '84
- 1984 — Скопје, Аквизиции IV, музеј на современа уметност
- 1984 — Скопје, — Куманово 15-та графичка изложба на ДЛУМ
- 1984 — Скопје, Савремен македонски акварел, центар за култура
- 1984—1985 — Скопје, Македонско сликарство од мал формат, центар за култура
- 1984—1985 — Скопје, Куманово, Штип, Битола, изложба на цртеж ДЛУМ '84
- 1985 — Скопје, Штип, Куманово, 16-та графичка изложба на ДЛУМ
- 1985 — Скопје, Современа македонска уметност од колекцијата на МСУ, музејна современа уметност Скопје
- 1985 — Битола, Битолско ликовно творештво, уметничка галерија
- 1985—1986 — Скопје, сликарство од мал формат салон центар за култура
- 1985 — Скопје, Куманово, Штип, ДЛУМ цртеж '85
- 1986 — Белград, интернационална изложба РАД, МИР, СЛОБОДА, галерија београдски сајам
- 1986 — Титов Велес, слики и скулптури од збирката на народниот музеј, ликовен салон Т. Велес
- 1986 — Битола, Современо македонско сликарство од збирката на уметничка галерија „М. Пијаде“
- 1986 — Скопје, Илинден, НОВ и Револуцијата во делата на македонските ликовни уметници, музеј на Македонија — Скопје
- 1986 — Скопје, Биенале на македонскиот современ акварел, салон центар за култура
- 1986 — Скопје, Штип, Куманово, ДЛУМ — цртеж '86
- 1986 — Скопје, сликарство во мал формат, салон центар за култура
- 1987 — Скопје, Куманово, Штип, ДЛУМ — цртеж '87
- 1988 — Њујорк, Минхен, Загреб, Белград, Сплит, галерија над атлантикот
- 1989 — Музејско-Галериски Центар Загреб „Галерија над Атлантикот“
- Беч, A.l.e. Universitäts Galerie
- Загреб, Музејско-галериски центар — Градец, Загреб
- Минхен, Galerie Hell und Hell, München
- Белград, Сава центар-уметничка галерија
- Сплит, Палача Милеси

- Њујорк, First Womans Banck New York
- 1988 — Херцег Нови, XXI херцегновски зимски салон, галерија Јосип-Бепо Банковиќ
- 1988 — Белчишта, изложба на делта од уметничката колонија „ДЕБРЦА '88“
- 1988 — Белград, Друштво на ликовните уметници на Македонија (Скопски) галерија на Дом на ЈНА
- 1988 — Скопје, Македонска ликовна уметност во уметничката галерија — Скопје 1948—1988
- 1988—1989 — Сплит, Југословенско Биенале на слики на мал формат, уметнички салон — Сплит
- 1988—1989 — Скопје, сликарство мал формат, салон центар за културата
- 1988/89 Скопје, ДЛУМ цртеж '88 салон НУБ
- 1989 — Скопје, концерт и продажна изложба за Ерменија, салон на МНТ — Скопје
- 1989 — Скопје, изложба на подарени дела за Ерменија, музеј на Македонија — Скопје
- 1989 — Цртеж ДЛУМ '89
 - Тетово, Дом на културата
 - Штип, музеј — завод — Штип
 - Струмица, Дом на културата
- 1989 — Музејско-галериски центар Загреб „галерија над Атлантикот“
 - Загреб, Музеј Мимара
 - Белград, Меѓународен прес центар
 - Лос Анџелес, Soho Gallery (South of Hollywood) Los Angeles
 - Лос Анџелес
- 1989 — Габрово (Бугарија), 9-ти меѓународен биенале на хуморот и сатирата, Дом на хуморот и сатирата Габрово

СО ГРУПАТА ВДИСТ:

Од 1955—1989, редовно излага на сите изложби на ВДИСТ, во Битола, Охрид, Прилеп, Скопје, Загреб, Белград и др.

ГОСТУВАЊА:

- 1955 и 1978 — Во Струмичка ликовна колонија
- 1980 — Боженци — Бугарија; ликовна колонија
- 1988 — Белчишта, ликовна колонија „ДЕБРЦА '88“

НАГРАДИ:

- 1961 — Ноемвриска награда за сликарство на град Битола
- 1971 — Награда за најдобра сценографија на театарските игри „Војдан Чернодрински“ — Прилеп
- 1972 — Ноемвриска награда за сликарство на град Скопје
- 1977 — Скопје, награда со диплома за сценографија на фестивалот „ЗЛАТНО СЛАВЕЈЧЕ“ — Скопје
- 1985 — Откупна награда за графика од НУБ „Климент Охридски“ — Скопје

1988 — Награда за сликарство на ДЛУМ „Лазар Личеноски“

1988 — Специјална награда за минијатурно сликарство 1988, авторска агенција на СРМ — Скопје

Изведени јавни — монументални композиции со АК сликар Пецо Видимов во 1957 година.

- фоае хотел „Трудбеник“ — Битола
- хол на основно училиште „Стиф Наумов“ — Битола
- фоае и кафана „Македонија“ — Битола

Неговите дела се наоѓаат во галерии, музеи, приватни збирки во земјата и странство

КАТАЛОГ

1. КОСМИЧКИ ВАРИЈАЦИИ	1969	сепија	42 x 30
2. ИСЧЕКУВАЊЕ	1969	сепија	42 x 30
3. НЕОБИЧЕН РАЗГОВОР	1969	сепија	30 x 42
4. СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА I	1976	комб. техн.	34 x 48
5. СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА II	1976	комб. техн.	34 x 48
6. СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА III	1978	комб. техн.	48 x 34
7. СКИЦА ЗА КОМПОЗИЦИЈА IV	1978	комб. техн.	34 x 48
8. СТАРИ ПОРТАЛИ	1981	комб. техн.	55 x 41
9. ПОД СИДНИ	1981	комб. техн.	55 x 41
10. ПРВА СИКА „М“	1984	комб. техн.	57 x 38
11. СПРЕМАЊЕ	1985	комб. техн.	58 x 43
12. ЖОЛТО УТРО	1986	комб. техн.	39 x 56
13. ФОРМИ	1986	комб. техн.	36 x 56
14. ПРОСТОР II	1986	комб. техн.	50 x 36
15. БУДЕЊЕ	1986	комб. техн.	48 x 33
16. ЛИРСКИ МОТИВ	1986	комб. техн.	33 x 48
17. ПРЕД МОЛИТВА	1988	комб. техн.	68 x 50
18. ЗАПИС ОД МИНАТО	1988	комб. техн.	45 x 60
19. МОТИВ	1988	комб. техн.	45 x 62
20. ОПСТАНОК	1988	комб. техн.	46 x 33
21. ЛЕТО ВО БЕЛЧИШТА	1988	креда	70 x 39
22. СВЕТЕЦ ОД БЕЛЧИШТА	1988	комб. техн.	45 x 40
23. ПРАЗНИК НА ЦРКВАТА	1989	комб. техн.	68 x 36
24. ВИТОЛКА	1989	комб. техн.	68 x 36
25. СИДНА ВАРИЈАЦИЈА	1989	комб. техн.	30 x 25

